

FRÉTTABRÉF BSSL

EFNI BRÉFSINS:

Byggyrki á markaði vorið 2007.....	2
Breytingar á reglum um kynbótasýningar.....	3
Námskeið.....	4
Einstaklingsmerkingar hrossa	4

Á DÖFINNI:

- **4. mars**
Búnaðarþing sett
- **15. mars**
Lækkun fjármagnskostnaðar-námskeið á St. Ármóti
- **16. mars**
Aðalfundur MS
Fagforrit BÍ-námskeið á St. Ármóti
- **20. mars**
Fræðslufundur í sauðfjárrækt
Pingborg kl. 14.00 Árhúsum, Hellu kl. 20.30
- **21. mars**
Fræðslufundur í sauðfjárrækt
Kirkjubæjarklaustri kl. 14.00
Hrollaugsstöðum kl. 20.30
- **24. mars**
Opið hús á tilraunabúinu á Hesti í Borgarfirði.
Ungfolasýning
Hrossaræktarsamtakanna í Ölfushöllinni, Ingólfshvoli
- **26. mars**
Fagforrit BÍ-námskeið á Höfn í Hornafirði
- **27. mars**
Fagforrit BÍ-námskeið á Kirkjubæjarklaustri
- **28. mars**
Fagforrit BÍ-námskeið á Hellu/Hvolsvelli
- **29. mars**
Lækkun búvélakostnaðar-námskeið á St.Ármóti

Fræðslufundur í sauðfjárrækt

Haldnir verða fjórir fræðslufundir á vegum Búnaðarsambands Suðurlands dagana 20. og 21. mars n.k.

Fundirnir verða haldnir á eftirtöldum stöðum.

Pingborg.....	20. mars kl. 14:00
Árhús, Hellu.....	20. mars kl. 20:30
Hótel Kirkjubæjarklaustur	21. mars kl. 14:00
Hrollaugsstaðir.....	21. mars kl. 20:30

Dagskrá fundanna verður eftirfarandi:

1. Niðurstöður sauðfjárskýrsluhaldsins 2006. Grétar Már Þorkelsson
2. Sumarheit sauðfjár á ræktuðu landi og fóðurrepju. Þórey Bjarnadóttir
3. Kaffihlé
4. Umræður
5. BLUP verðlaunaveiting. Þórey og Grétar Már
6. Verðlaunaveiting fyrir veturgamla hrúta 2006. Þórey og Grétar Már

Allir velkomnir

Gæðastýring – eyðublöð

Ný eyðublöð vegna gæðastýringar verða send út innan tíðar. Einnig er að sækja þau á heimasíðu Búnaðarsambandsins undir liðnum „sauðfjárrækt – gæðastýring í sauðfjárrækt”.

Hrossaræktarfundur

Almennur hrossaræktarfundur á vegum Félags hrossabænda og Bændasamtaka Íslands verður haldinn í Pingborg 6. mars nk. kl. 20:30. Framsögumenn fundarins verða Guðlaugur Antonsson landsráðunautur í hrossarækt, Kristinn Guðnason formaður Félags hrossabænda og Þorvaldur Árnason, kynbótafræðingur. Kaffiveitingar í boði Hrossaræktarsamtaka Suðurlands. Allir velkomnir.

Þeir sem ekki komast á fund 6. mars geta mætt á fund um sama efni og með sömu framsögumönnum í Fákshéimilinu í Víðidal 7. mars kl. 20:30. Að þeim fundi standa BÍ og FH auk kynbótanefndar Fáks.

Guðlaugur Antonsson

Byggyrki á markaði vorið 2007

Hluti úr grein, sem mun birtast í Handbók bænda 2007

Jónatan Hermannsson

Hverju á að sá og hvar?

Skipting landsins í ræktunarbelti hefur verið kynnt í Handbókinni undanfarin ár. Það verður látið niður falla núna, en vísað í upphafsgreinina; hún birtist í Handbókinni 2001. Hér verður látið nægja að fullyrða, að í stórum dráttum hentar sexraðabygg norðanlands, en tvíraðabygg sunnanlands; þó er þessi skipting fjarri því að vera einhlít. Og geta má þess, að skiptin milli Suður- og Norðurlands frá sjónarhóli kornsins eru um Skarðsheiði vestanlands og Almannaþingarskarð eystra. Þannig er mestur hluti Borgarfjarðarháa og Fljótsháa allt á Norðurlandi.

Nú henta hin ýmsu byggyrki misvel eftir jarðvegi. Og athyglisvert er, að þau yrki, sem best henta í þungum jarðvegi, það er til dæmis framræstri mýri, eru þau sömu og henta best norðanlands. Á sama hátt henta suðlæg yrki best í sandjörð. Þannig geta yrkin farið yfir mörk milli landshluta. Þessir og aðrir eiginleikar byggyrka verða hér settir upp í einfalda töflu:

6. tafla. Byggyrkjum raðað eftir viðbrögðum þeirra við náttúruferi og jarðvegsgerð. Tölur eru fengnar úr tilraunum Rala/Lbhí 2000 2005; hæð og skrið einungis frá Korpu, en þurrefni úr tilraunum víða um land.

Hentar á	Yrki	Þjóð- erni	Hæð undir ax, sm	Skrið í júlí	Þurrefni v/skurð, %	Hentar á
Norður- landi	Gamliskúmur	6r	ísl.	59	15.	þyngstu jörð (mýri)
	Tiril	6r	nor.	99	17.	
	Judit	6r	sæn.	95	17.	
	Olsok	6r	nor.	102	19.	
	Lavrans	6r	nor.	100	14.	
	Skegla	2r	ísl.	91	13.	
	Kría	2r	ísl.	82	16.	
	Ven	6r	nor.	103	23.	
	Filippa	2r	sæn.	89	21.	
	Suður- landi	Saana	2r	fin.	85	
	Rekyl	2r	sæn.	85	22.	

En kornakrar verða ekki skornir allir í einu. Til að nýta tækjabúnað, svo sem þreskivélar og þurkstöðvar, þarf að búa svo um hnútana, að kornskurðartíminn geti verið fjórar og helst sex vikur. Undir það þurfa menn að búa sig, þegar korn er valið í akra. Best er, ef bóndi hver velur í akra sína tvenns konar korn; annars vegar fljótþroska korn, sem má þá vera viðkvæmt fyrir veðri, því að það verður tekið snemma og hins vegar strásterkt korn, sem má vera nokkuð seinþroska, því að það þarf að standa langt fram á haust og verður tekið, þegar skurðarvélín fer síðari umferð um sveitina.

Þetta hafa Skagfirðingar gert skipulega undanfarin ár. Þeir hafa sáð Arve til helminga eða rúmlega það og hafa tekið

hann snemma, því að óráð hefur verið að geyma hann fram á haustið, svo viðkvæmur sem hann er fyrir veðri. Fyrir síðari umferðina hafa þeir sáð Skeglu eða Kría, sem til þessa hafa þolað haustveðrin í Skagafirði án mikilla áfalla.

Sunnanlands gætu menn haft sama háttinn á, en þar væru Skegla eða Kría í hlutverki snemmþroska kornsins, en Filippa eða Saana hlutverki þess seinþroska, sem standa á fram á haustið.

Byggyrki

Hér á eftir fylgir svo lýsing á þeim byggyrkjum sem mælt er með og fánleg verða vorið 2007. Skarð er fyrir skildi, þar sem yrkinu Arve hefur verið lagt og sáðkorn af því er og verður ófánlegt. Segja má, að Arve hafi staðið undir kornræktinni norðanlands síðustu tíu ár að minnsta kosti:

Olsok

Sexraða, norskt, þrautreynt hérlendis. Hlýtur að koma að miklu leyti í stað Arve norðanlands nú í sumar. Skriður ekki snemma, en skilar velþroskaðri uppskeru. Hentar nokkuð vel á sendnu landi og hefur reynst sérlega vel í Hólminum í Skagafirði og einnig nokkuð vel í uppsveitum sunnanlands. Olsok er aftur á móti varnarlaust gagnvart blaðsjúkdómum og getur því farið illa í gömlum ökrum. Sveppurinn leggst meðal annars á stöngulinn og sýkt bygg leggst því oft kylliflatt.

Tiril

Sexraða, norskt, nýtt. Norðmenn ætla þessu yrki að koma í stað Arve. Það er ívið seinna til þroska en Arve, en að öðru leyti svipað. Hér skal mælt með því, að menn reyni það í sumar, enda verða Olsok og Tiril að fylla það skarð, sem Arve skilur eftir sig.

Judit

Sexraða, sænskt, fljótþroska, nýtt. Þetta yrki hefur verið í tilraunum Rala/Lbhí í fjögur ár um allt land og hefur staðið sig með ágætum, þar sem sexraða bygg á á

annað borð heima. Það er fyrst núna að koma á markað og óvíst, hvort sáðkorn fæst af því í vor að einhverju marki. Hugsanlegt er, að þetta yrki geti fyllt skarðið eftir Arve og menn eru hvattir til að sá því til reynslu.

Lavrans

Sexraða, norskt. Þetta yrki einkennist af nokkuð öruggri mótstöðu gegn augnbletti. Það hefur ekki skilað uppskeru á við bestu sexraðayrki norðanlands og á líklega helst heima í uppsveitum sunnanlands.

Ven

Sexraða, norskt, tiltölulega seinþroska en hefur gefið góða

uppskeru í bestu árum. Þetta yrki þarf nokkuð langan vaxtartíma og hægt er að mæla með því, ef hægt er að sá snemma. Það gæti átt vel heima í sandjörð norðanlands og jafnvel syðra líka. Vegna þess, hve það er seinþroska, er því ekki eins hætt við fokskeimdu og öðrum sexraðayrkjum.

Gamliskúmur

Sexraða, íslenskt, fljótþroska, flutt inn á undanþágu og verður aðeins til sölu þetta eina vor. Yrkið er mjög lágvaxið, en er að meðaltali uppskerumesta yrki, sem hér hefur verið reynt í tilraunum. Gallinn er aftur sá, að uppskeran er laus í sér og kornið fyrirferðarmikið. Gamliskúmur hentar vel í múrlandi og þungri jörð, en alls ekki í sandi. Þar hleypur hann í bráðan þroska um mitt sumar og kornið verður smælki.

Skegla

Tvíraða, íslenskt. Mjög fljótþroska. Skilar ekki uppskeru til jafns við sexraðabygg norðanlands, en stendur þar vel. Reynist best í uppsveitum sunnanlands, í Hornafirði og víðar, til dæmis í Skagafirði. Í lágsveitum sunnanlands reynist Skegla óþarflega fljótþroska og notar ekki allan vaxtartímann. Hún er þar oftast tilbúin til skurðar í ágústlok.

Kría

Tvíraða, íslenskt, nýtt, líkt Skeglu. Lítið eitt seinni til þroska en Skegla, lægri á vöxt, en skilar 10% meiri uppskeru. Ætti að geta gengið nokkuð víða á landinu, hentar í síðari skurðarumferð norðanlands, eins og áður er minnt á. Kría var samt sett saman með tilliti til þess, að hún félli að veðurfari sunnanlands.

Filippa

Tvíraða, sænskt, þrautreynt hérlendis. Fremur seinþroska og hentar ekki norðanlands. Þolir súra jörð. Á best heima á múrlandi sunnantil á landinu. Bognar í haustveðrum, en brotnar ekki.

Saana

Tvíraða, finnskt, hefur verið notað hérlendis síðustu fjögur ár. Seinþroska en strásterkt og stendur vel fram eftir hausti. Saana þarf langan vaxtartíma og hentar ekki annars staðar en þar sem hægt er að sá snemma og sumarið er langt, það er syðst á landinu.

Rekyl

Tvíraða, sænskt, nýtt, seinþroska. Leysti Gunilla af hólmi þegar það ágæta yrki hvarf af markaði. Rekyl hefur tæpast náð að fylla skarðið og óvíst er, hvort það verður fánlegt í vor.

Breytingar á reglum um kynbótasýningar

Rétt er að sýnendur og eigendur kynni sér vel þær reglur sem gilda á kynbótasýningum. Eftirfarandi breytingar hafa verið gerðar frá síðasta ári.

- Allir stóðhestar sem koma til kynbótadóms fimm vetra og eldri skulu vera DNA-greindir til staðfestingar á ætterni.** Þannig að það er rétt að láta taka stroksýni sem allra fyrst úr þeim hestum sem mæta til dóms í vor.
- Úr öllum stóðhestum fimm vetra eða eldri þarf að hafa verið tekið blóðsýni úr, við komu til dóms.** (Áður þurfti að skila blóðsýni úr öllum stóðhestum).
- Hófar mega ekki vera lengri en 9,0 cm. Undantekningar frá þessari reglu má gera þegar hæð á herðar mælist 137-144 cm, mælt með stangarmáli, en þá má hóflengd vera allt að 9,5 cm og **ef hæðin er 145 cm eða meira má hóflengdin vera allt að 10,0 cm.** Ekki má muna meira en 2 cm á lengd fram- og afturhófa.
- Hámarksþykkt skeifna er 8 mm og **hámarksbreidd 23 mm** (var áður 22 mm). Sama breidd skal vera á fram- og afturfótaskeifum.
- Viðbót við áður samþykktar reglur varðandi röntgenmyndir. **„Hestur hlýtur ekki dóm nema myndataka hafi farið fram og niðurstöður liggja fyrir í WorldFeng“.** (Áður var nóg að framvísa vottorði um að búið væri að taka röntgenmynd). Á komandi ári þurfa 5, 6, 7 og 8 vetra hestar að vera myndaðir. Hestar fæddir árið 1998 eða fyrr þurfa ekki að vera myndaðir.

Eins og sjá má eru þetta nokkrar breytingar og um að gera að kynna sér þær vel. Til áherslu eru breytingarnar feitletraðar. Eftirfarandi þarf að gera með góðum fyrirvara fyrir sýningar: Láta taka stroksýni úr stóðhestum 5 vetra og eldri. Röntgenmynda stóðhesta sem eru 5, 6, 7 og 8 vetra þar sem hestur fær ekki dóm nema niðurstöður liggja fyrir í Worldfeng. Reglur um kynbótasýningar má sjá í heild sinni á slóðinni www.bssl.is.

Halla Eygló Sveinsdóttir

Fullt afurðastöðvarverð fyrir alla umframmjólk

Mjólkursamsalan hefur ákveðið að greiða fullt afurðastöðvarverð fyrir alla móttekna umframmjólk á yfirstandandi verðlagsári 2006/2007. Auk þess að greiða fullt verð verða greiðslur fyrir umframmjólk inntar af hendi með reglubundnum hætti, þ.e. 10. hvers mánaðar fyrir innlagða mjólk fyrri mánaðar eins og um mjólk innan greiðslumarks væri að ræða.

Með þessu hyggst mjólkuriðnaðurinn ná því jafnvægi í birgðastöðu mjólkur sem stefnt hefur verið að. Jafnframt er jákvæð þróun í sölu mjólkurvara um þessar mundir, auk þess sem tilraunaverkefni í útflutningi lofar góðu og því nauðsynlegt að hafa svigrúm til að fylgja því verkefni eftir. Fullt afurðastöðvarverð er kr. 47,45 á hvern lítra mjólkur miðað við meðalmjólk, þ.e. mjólk með 3,99% fitu og 3,33% prótein.

Námskeið

Námskeiðið „Aukin verðmæti sláturlamba“ verður mánudaginn 2. apríl n.k. Búið var að auglýsa námskeiðið 12. apríl, en það hefur verið fært fram til 2. apríl. Námskeiðið verður haldið á Hótel Kirkjubæjarklaustri og stendur frá kl. 10:30-17:00. Allar frekari upplýsingar um námskeiðið er hægt að nálgast í fréttabréfi Búnaðarsambandsins frá janúar 2007 29. árgangur 1 tbl. og á heimasíðu Búnaðarsambandsins www.bssl.is

Bændur eru hvattir til að skrá sig á námskeiðið þar sem hér er mikill fróðleikur á ferð. Námskeiðið er styrkhæft hjá Starfsmenntasjóði BÍ.

Námskeið í fagforritum Bændasamtaka Íslands Bændasamtök Íslands og Búnaðarsamband Suðurlands

Staðsetning:	Föstudagurinn 16. mars	Stóra-Ármót
	Mánudaginn 26. mars	Höfn Hornafirði
	Þriðjudaginn 27. mars	Kirkjubæjarklaustur
	Miðvikudaginn 28. mars	Hella/Hvolsvöllur

Lýsing:

Dags námskeið sem byrjar kl. 9 og stendur til kl 19. Lok námskeiða geta verið breytileg ef einhverjir vilja fara fyrr eða síttja örlítið lengur við. Einnig er reiknað með því að námskeiðsstaður opni klukkan 8 fyrir þá sem eru árrisulir.

Megið þema námskeiðs verður kennsla á Fjávís.is, nýja sauðfjárræktarforritið.

Bóndinn kemur með sína tölvu á námskeiðið og vinnur á hana. Í boði verður að láta tölvumann frá BÍ yfirfara tölvuna á meðan á námskeiði stendur, s.s. vírusvarnir, eldveggir, uppsetningu á tengingu við Internetið (e-Max eða Síminn) og uppsetningu á fagforritum í tölvunni.

Á námskeiðinu er kennt á Fjávís.is og dkBúbót, en einnig verður gefin kostur á að fá aðstoð og leiðbeiningar með hvaða fagforrit BÍ sem er. Tímanum verður skipt niður eins og dagskráin sýnir hér að neðan. Tímaramminn er ekki heilagur þannig að þeir sem vilja halda áfram að skoða Fjávís.is í stað þess að fara í dkBúbót hafa kost á því og þeir sem ekki hafa áhuga á að skoða Fjávís.is geta samt mætt strax um morguninn og fengið aðstoð við dkBúbót eða önnur fagforrit.

Leiðbeinendur verða frá Bændasamtökum Íslands og búnaðarsamböndun, verður m.a. tölvusérfræðingur Bændasamtakanna á öllum námskeiðunum til að yfirfara tölvur og ráðgjafar um tölvumál.

Dagskrá:

09:00 – 15:00

Fjávís.is - Farið verður yfir notkun á nýju skýrsluhaldskerfi í sauðfjárrækt. Skráning og skil á skýrsluhaldsgögnum. Hvað hefur kerfið uppá að bjóða?

Í upphafi verður kennslan í fyrirlestraformi en síðan fara þátttakendur að vinna í kerfinu og skoða skýrsluhaldsgögn viðkomandi býlis en þá verður kennslan einstaklingsmiðuð. Þeir sem vilja geta farið að skrá fang og aðrar upplýsingar sem tilheyra skýrsluhaldsárinu 2007 en þá er mikilvægt að hafa skýrsluhaldsgögn búsinns meðferðis.

12:00 – 13:00

Hádegishlé

13:00 – 15:00

dkBúbót - Kynntar helstu nýjungar s.s. hýsing á dkBúbót. Farið yfir almenna notkun á bókhaldsforritinu fyrir byrjendur og aðgerðaröð við afstemmingu, ársreikning og framtal fyrir lengra komna. dkBúbótar fræðslan er einstaklingsmiðuð og getur tekið allan daginn fyrir þá sem það kjósa.

15:00 – 15:30

Kaffihlé

15:30 – 19:00

Friðlaugstími - fyrir bændur til að fá aðstoð og leiðbeiningar með hvaða fagforrit sem er, þ.e. fjárvis.is, dos-fjárvis, NPK, dkBúbót, Ískýr, Huppa, Mark, WorldFengur.

Einnig hægt að fá aðstoð við hin ýmsu mál varðandi tölvuna, s.s. brenna efni á geisladisk.

Fjöldi þátttakenda takmarkast við u.þ.b. 15 manns eftir aðstæðum. Lágmarksfjöldi á námskeiðin er 10-12 manns.

Verð pr. nemanda er kr. 11.000 m/vsk, námskeiðið er styrkhæft af Starfsmenntasjóði-SBÍ.

Greiða þarf fullt gjald fyrir námskeiðið, þó einhverjir sitji bara hluta úr degi.

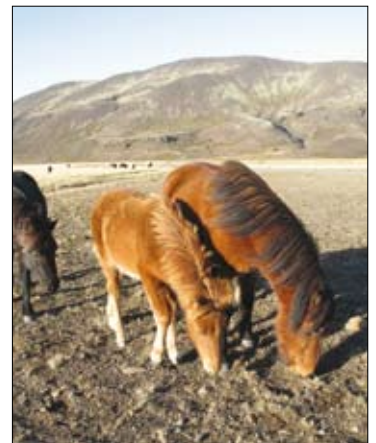
Skráning fer fram hjá Búnaðarsambandi Suðurlands í sínum: 480 1800 / 487 4818 / 470 8083.

Skráningarfrestur á námskeiðið á Stóra-Ármóti er til 13. mars.

Skráningarfrestur á hin námskeiðin 20. mars.

Einstaklingsmerkingar hrossa

Samkvæmt reglugerð um merkingar búfjár (nr. 463/2003) sem gefin var út af landbúnaðarráðuneytinu. Skulu öll ásetningsfolöld vera einstaklingsmerkt við hlið móður fyrir 10 mánaða aldur. Með einstaklingsmerkingu er átt við ör- eða frostmerkingu sem viðurkennd er af Bændasamtökum Íslands. Búnaðarsambandið tekur að sér að örmerkja og þeir sem vilja nýta sér það er bent á að hafa samband við Höllu eða Pétur í síma 480 1800 eða senda tölvupóst á netföngin halla@bssl.is eða petur@bssl.is. Til að folöld fái A-vottun á ætterni þá er þess krafist að folöld séu einstaklingsmerkt við hlið móður fyrir 1. mars folaldsveturinn.

Halla Eygló Sveinsdóttir